

doprinosi ljepoti i uzvišenosti liturgijskog slavlja. Nešto smo dakle izgubili, ali nešto smo i dobili - nadam se ono važnije.

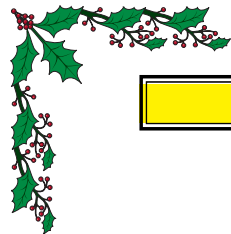
Nekima se i sviđa što svećenik misi i svira, no treba znati da je to kompromis iz gore navedenih razloga i da bi puno bolje bilo kada bismo imali posebnog orguljaša koji bi onda vršio svoju, a ne tuđu službu.

Time što se u misi svira dobiva se još jedna mogućnost za bolji liturgijski doživljaj, a to je da se "ne svira" kada to liturgiji ne odgovara, a to je vrijeme korizme. Liturgija voli različenost, ali pravu, utemeljenu u Otajstvu koje se slavi.

Reći ćete: pa negdje se i u korizmi svira, zašto? Odgovor je vjerojatno u tome da onaj koji je za to odgovoran ili ne zna crkvene propise, ili nema liturgijskog osjećaja, ili misli da zajednica uopće nije u stanju pjevati bez podrške sviranja. Tada je naime, za podršku pjevanja, sviranje dozvoljeno. Shvatit ćete sami iz gornjih primjera, zašto je to tako.

Ima i drugih "ispada" na tom području. Na pr. kada svećenik iz koncelebracije učini neki fotografski snimak. To ne doprinosi liturgiji ni na koji način. Ako se to ipak dogodi onda je to samo zato da nešto dobije "Sveto ime", što je pak korisno za župnu zajednicu kao takvu. (Otežavajuća je okolnost ta da samo urednik Svetog imena zna što mu i kako za bilten treba, pa nije uvijek uspješno povjeriti taj posao nekome drugome.)

Sve je ovo potrebno znati da bi se stvari u vlastitoj glavi smjestile na pravo mjesto, da bi se znao u određenom trenutku zauzeti ispravan stav. A uvijek nam je težiti k onome što je u liturgiji, kroz stoljećima provjereno iskustvo Crkve, najbolje. Onda liturgija može govoriti svojim vlastitim jezikom svima koji su otvorena srca. Onda je ona najbolji i jedinstveni vjeroučitelj.

NAŠA PREZIMENA

Sveto ime donosi podatke o risiškim prezimenima prenavši ih iz "Enciklopedije hrvatskih prezimena" (2008.). ...

MIČETIĆ

U Risiki žive dvije osobe s prezimenom Mičetić.

Enciklopedija:

Mičetići su Hrvati, dobrim dijelom iz Bakra. Razmjerno najviše Mičetića u proteklih sto godina rođeno je u Kukuljanovu ponad Bakra, gdje se svaki osmi stanovnik prezivao Mičetić. U Hrvatskoj danas živi oko 360 Mičetića u preko 100 domaćinstava, a podjednako ih je bilo i sredinom prošlog stoljeća, uz manji pad. Mičetići su prisutni u devet hrvatskih županija u ukupno 23 općine i 33 naselja. Najviše u Škrljevu kraj Bakra (110), Rijeci (70), Krasici kraj Bakra (25), Novoj Gradiški (20) i u Zagrebu (15).

SVETO IME

župni bilten - RISIKA

XXXII NEDJ. KROZ GOD. - 7.XI.2010.

Broj: 35(179)

LITURGIJA - NAJBOLJI VJEROUČITELJ

Možda Vam čudno zvuči ovaj naslov, ali on je doista istinit. Nigdje ne možete više naučiti o svojoj vjeri, nego upravo sudjelujući u bogoslužju, liturgiji Crkve. Dakako, pod uvjetom da tu liturgiju razumijete. I svaki put kad u liturgiji nešto bolje razumijete, naučili ste nešto više o svojoj vjeri i manje ste u opasnosti da svoju vjeru manjkavo ili čak krivo razumijete pa da onda tu vjeru ili neke njezine dijelove krivo, možda čak nakaradno živite.

Crkva je svjesna da joj u liturgiji i iz liturgije progovara sam Krist Gospodin i zato se ona tu prilagođava na način kako bi ga vjernici što bolje shvatili i doživjeli. Gledajući liturgiju iz vremenske perspektive, ona je rezultat tisućljetnog hoda Crkve kroz povijest. Tu je nataloženo ogromno iskustvo, pa će već stoga, razuman i razborit vjernik stati s velikim poštovanjem i respektom i pred onim elementima u liturgiji koji mu nisu od prve bliski ili su mu čak nerazumljivi.

Liturgija Crkve je vrlo smisljeno raspoređena kroz cijelu godinu. Zato je potrebno poznavati raspored i smisao liturgijskih vremena (došašće, korizma...), značenje i "rang" pojedinih blagdana itd. U tome nam mnogo pomaže dobar i točan katolički kalendar. Ona je kao sustav izvora na kojima kroz godinu napajamo svoju vjeru. Tu nas ona "dohvaća" u raznim vremenima i danima na drugi, nov, specifičan način. Svatko tu može osjetiti kako je ona nešto živo što se upliće u naš život čineći ga sve više kršćanskim. Događa se točno ono što je na našem krštenju započeto: sve dublje se "ugrađujemo" u Isusa Krista. To je mjesto živog, autentičnog susreta s Bogom.

No ona se ne "upliće" samo u život čovjeka nego i u svijet, u prirodu, u svemirski tijek vremena i doba i tako ih posvećuje. Današnji čovjek koji ima smisla i osjećaja za ekologiju može lako osjetiti kako je liturgija kroz crkvenu godinu ekološki "podešena". (Na pr. Uskrs se slavi kada se u prirodi budi život; Božić se slavi kada dan počinje rasti, kada počinje "pobjeđivati" noć; itd.)

Liturgijski govor je uvelike govor simbola koje također treba razumjeti. Svaka stvar, svaka gesta/pokret, svaki način, svaka riječ, svako mjesto u liturgijskom prostoru (crkvi) i obredu ima svoje značenje, svoj smisao. Kroz nju se želi nešto reći, nešto poručiti, omogućiti da se nešto osjeti, da se duhovnim očima vidi. Zato su mnoge stvari u liturgiji (liturgijskom obredu) vrlo važne, makar na prvi pogled tako ne izgledaju. To vide i osjećaju oni koji ih razumiju. Dakako da se onda te stvari ne smiju samovoljno mijenjati. To ljudi nekada čine misleći da su pametniji od tisućljetnog iskustva Crkve, no to sigurno nije dobro.

Liturgija ipak nije kruta kao nekakav željezni okvir koji bi onemogućio svaku životnost. Ona je za ljude i zbog ljudi, pa liturgijski propisi i o tome mnogo vode računa. Ima dijelova liturgije gdje spontanost i kreativnost zajednice mogu snažno doći do izražaja. I tu neće nikada biti problema, ako zajednica i svećenik koji je predvodi dobro razumiju duh liturgije.

Da bi liturgija doista mogla biti ljudima pravi "vjeroučitelj" koji ih neće krivo usmjeravati ponajviše će zavisiti od svećenika, a onda i od drugih koji u crkvenoj/liturgijskoj zajednici imaju neku voditeljsku ulogu (kao zborovođe, animatori, organizatori liturgijskih slavlja, ...). Zato na njima leži i najveći dio odgovornosti. Svojim neodgovornim zahvatima u tkivo liturgijskih slavlja oni mogu zatvarati usta "vjeroučitelju" (u nekim trenucima) i tako onemogućavati napredak zajednice barem u nekom aspektu njezina duhovnog rasta.

Ovaj napis nema svrhu dublje objašnjavati pojedine liturgijske propise. Ovo što je napisano želi samo postaviti temelj i biti neki uvod, da se može ispravno razumjeti i neke promjene koje se tu događaju, a koje već i površnom poznavao u liturgije odudaraju iz liturgijskog sklada kojim je liturgija inače duboko obilježena.

O čemu se radi?

Rekosmo da je liturgija za ljude i zbog ljudi (ne zbog anđela, iako i oni u njoj i te kako sudjeluju). No zna se dogoditi da bi, želi li se držati strogo liturgijske propise, u nekim životnim situacijama, liturgija ostala bez ljudi. Liturgija koja je za ljude gubi smisao kad ostaje bez ljudi.

Takav primjer imamo u slučaju Dušnog dana. Liturgijski gledano misa na groblju spada na taj dan. U stvarnosti većina ljudi može sudjelovati u misi na groblju samo na Sve Svete, jer je to državni praznik i slobodni su. To nije posvuda slučaj, ali na mnogim mjestima jest.

Što se čini? Birajući dobro ljudi drži se popodne misa na groblju iako nije dan posvećen mrtvima, a držeći liturgijski propis slavi se misa u čast Svih Svetih, jer ta svetkovina normalno traje cijeli dan. Čini se dakle kompromis, koji neće škoditi onima koji razumiju o čemu se radi i znaju da bi po sebi bilo bolje kada bi ta misa mogla biti na Dušni dan.

Ima i drugih sličnih primjera. Neki su manje značajni, ali i njih treba ispravno razumjeti i na pravo mjesto staviti.

Dobro bi bilo da svi znaju jedno opće liturgijsko pravilo koje glasi da u liturgijskom slavlju svatko čini ono i samo ono što na njega spada. Drugim riječima svatko treba da vršu svoju, a ne tuđu ulogu: pjevači svoju, čitači svoju, ministranti svoju... i svećenik svoju. Međutim, tu u praksi ima toliko "nemogućnosti" da smo i zaboravili kako nam je liturgijsko slavlje osiromašeno. Zbog toga što "nema tko", svećenik vrši sve sam, dakle i ono što bi mogli i trebali drugi.

U nas je ovdje posebno uočljiva situacija da svećenik koji predvodi misu, sada

aktualni župnik, također svira na malim orguljama prateći dio pjevanja za vrijeme mise. Opet kompromis! Svećenikova je uloga u misi posvećiteljska i predvodnička i on kao takav ima u misi u svakom trenutku svoje mjesto, koje međutim - nije za orguljama. S druge strane u liturgijskom slavlju vrlo je važno pjevanje, pogotovo u nekim prilikama. Kad znamo u kako svetom i uzvišenom činu sudjelujemo, trebamo se truditi da to pjevanje bude što skladnije i ljepše i - što je osobito važno - da u tom pjevanju gdje god je moguće sudjeluje čitava zajednica. To je puno lakše postići kada se pjevanje prati odgovarajućim sviranjem, pogotovo u zajednicama kakva je naša. Na ovaj smo način upravo to u dobroj mjeri postigli i to je veoma važno. Osim toga nam je ovako bilo moguće obogatiti repertoar pjesama za misu i za pojedina liturgijska vremena u godini. (Sada imamo na repertoaru 70-ak pjesama, te 20-ak napjeva za pripjevne psalme i 10-ak aleluja). Ta raznolikost napjeva kao i činjenica da se svi (ipak, ne baš!) uključuju u pjevanje uvelike